

Veel goede doelen zijn ineffectief.

Doneren met impact: hoe doe je dat?

Stichting Effectief Doneren weet daar wel raad mee

Door: Redactie DDB

22-02-2023

Wetenschap Analyse

De acties van Giro555 roepen de vraag op welke impact donaties hebben. Daarmee komt de effectiviteit van goede doelen, inmiddels een miljarden business, onder het vergrootglas te liggen. De stichting Doneer Effectief neemt die vraag heel serieus. Want veel goede doelen zijn meer bezig met geld binnen halen dan met meten hoe het staat met hun effectiviteit.

Op de website van Effectief Doneren staat een opmerkelijke *quote* van Paul Smeets, hoogleraar Philanthropy & sustainable finance aan de Universiteit van Amsterdam: 'Als ik mensen laat raden welke goede doelen effectief zijn doen ze het slechter dan apen die willekeurig gokken. Het is dus heel belangrijk dat we onze keuzes op onderzoek baseren.' Dat is even slikken voor gevers die willen doneren met impact.

Doneer Effectief is ontstaan als initiatief van een groep bevlogen vrijwilligers. De stichting presenteert zich als een onafhankelijk initiatief dat effectief geven toegankelijk wil maken in Nederland. En dat is geen overbodige luxe want naar schatting 75% van de goede doelen is ineffectief. 'Veel doelen meten hun effectiviteit niet, ze zijn meer gefocust op geld binnenhalen', aldus hoogleraar Smeets onlangs in het radioprogramma Dr. Kelder & Co.

Andere aanpak

De standaardpraktijk is bekend. In de directe omgeving of landelijk vragen goede doelen het publiek en de major donors om hulp. Bij grote rampen, zoals thans in Turkije en Syrië, wordt een dringend beroep gedaan op ieders vrijgevigheid, desnoods met landelijke actiedagen. De stichting Effectief Doneren doet het anders en wel om drie redenen:

Ten eerste: voorkomen is beter dan genezen of herstellen en dat geldt ook bij rampen en klimaatschade. Ten tweede: met een even grote gift kun je elders in de wereld meer bereiken dan lokaal of landelijk. En ten slotte: de stichting Effectief doneren laat zich bij het maken van keuzes leiden door wetenschappelijk onderzoek, niet door marketing.

Wetenschappelijk onderzoek

De formule laat zich samenvatten in een vier statements: Grote wereldproblemen aantoonbaar helpen oplossen. Doneren aan de meest effectieve goede doelen wereldwijd. Het gedoneerde bedrag gaat volledig naar het gekozen doel. Alleen goede doelen ondersteunen die op grond van wetenschappelijk onderzoek door onafhankelijke instituten zijn beoordeeld. Daarmee omzeilt de stichting het taboe van de onderlinge vergelijking. Bewuste keuzes staan voorop:

GiveWell is een wereldwijde organisatie voor onderzoek naar impact op het vlak van gezondheid en armoedebestrijding. Founders Pledge biedt ondersteuning bij het maken van de juiste keuzen door uitgebreide research en advies en toegang tot een wereldwijd netwerk. Dat heeft waardevolle rapportages en aanbevelingen opgeleverd inzake klimaat. Animal Charity Evaluators is actief op het terrein van dierenwelzijn & voedseltransitie.

Europese samenwerking

De stichting Effectief Doneren kreeg een jaar geleden de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Met een subsidie van het Centre for Effective Altruïsme kan de stichting haar werk uitbreiden en professionaliseren. In diverse Europese landen zijn organisaties actief die dezelfde doelen nastreven als als Effectief Doneren. Vanuit onderling contact tussen deze organisaties is een samenwerking ontstaan.

Effectief Doneren is een stichting zonder winstoogmerk, zo lezen we op de website. Uitgangspunt is dat donaties volledig ten goede komen aan het gekozen doel. De stichting financiert de operationele kosten met giften en subsidies. Zo weten donateurs dat de stichting het geld nergens anders voor gebruikt. Met als kwalitatief doel dat doneren aan de meest effectieve goede doelen 'bekender, makkelijker en vooral gewoner' wordt.